

**Gemeente
Amsterdam**

De Weerbare Stad

Programma Ondernijning

Inhoud

Inleiding	3
1 Criminele oorzaken ondermijning	4
1.1 Drugshandel	4
1.2 Mensenhandel	5
1.3 Witwassen & fraude	6
2 De weerbare stad	6
3 Algemene maatregelen	7
4 Sector specifieke maatregelen	10
4.1 Vastgoed	10
4.2 Horeca.....	11
4.3 Detailhandel	12
4.4 Taxi	12
4.5 Prostitutie.....	13
5 Organisatie	14
5.1 Aansturing en organisatie van het programmateam	14
5.2 Financiën	15
5.3 Planning.....	17
Bronnen	18
Bijlage 1 – Overzicht maatregelen	19
Bijlage 2 – Overzicht lopende activiteiten	21
Bijlage 3 – Overzicht aanpak drugs	24

Inleiding

In 2018 groeide het totaal aan investeringen in vastgoed met 27,8% naar 17,1 miljard euro. Dat zijn kantoren, winkels, opslagplaatsen, woningen, studentenwoningen, hotels maar bijvoorbeeld ook datacenters en een elektriciteitscentrale. De buitenlandse investeringen namen toe van 9,9 miljard in 2017 tot ruim 12 miljard in 2018. De detailhandel groeide in 2018 met 140 % naar 3 miljard. In diezelfde periode is het aantal horecavestigingen in de stad gestegen van zo'n 4.500 in 2014 naar ongeveer 5.800 in 2018. Landelijk zijn er 8.945 taxibedrijven, in de regio Amsterdam/Amstelveen zijn er ongeveer 4.000 actief. Het aantal chauffeurs is landelijk 11.203, waarvan er in Amsterdam naar schatting 5.000 actief zijn. Amsterdam heeft daarmee een substantieel aandeel in de Nederlandse taximarkt.

Met de economische groei en de snelle stijging van de welvaart in de stad neemt het risico van ondermijning toe. Dit geldt vooral in sectoren en branches die van oudsher voor criminelen aantrekkelijk zijn om in te investeren en waar de regels voor integriteit en transparantie niet altijd even sterk verankerd zijn.

Zo weten we uit onderzoek dat 51 % van de nieuwe horecavergunningaanvragen onderhands is gefinancierd, dat 35% van de financiers in het verleden met justitie in aanraking is geweest en dat 27% van de onderhandse financieringen volgens de Belastingdienst niet direct verklaarbaar is. Daarnaast is het aantal BIBOB-onderzoeken fors toegenomen. Van 53 resp. 55 onderzoeken in 2016 en 2017 tot 131 onderzoeken in 2018. In al deze gevallen was er reden een diepgaand integriteitsonderzoek uit te voeren.

In een recent onderzoek naar de omvang van witwassen in Nederland wordt de totale opbrengst op 16 miljard euro geschat. Dit bedrag bestaat voor 6.9 miljard euro uit binnenlands crimineel geld dat in Nederland wordt witgewassen en voor 9.1 miljard euro aan witwasgeld uit andere landen.

Met ondermijning worden vaak heel uiteenlopende verschijnselen beschreven, variërend van de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld, de sluipende bedreiging van de integriteit van het openbaar bestuur, overheidsambtenaren en bedrijfsleven, bedreigde bestuurders en ambtenaren, afpersingspraktijken tot de innesteling van criminele fenomenen in buurten en woonwijken. Wij vatten al die verschijnselen samen in de volgende werkdefinitie: **ondermijning is de aantasting en ontwrichting van wijken en buurten, maatschappelijke voorzieningen, financieel-economische systemen en de democratische rechtsorde vanuit (crimineel) financieel gewin.**

Er zijn concrete signalen dat ondermijnende activiteiten en de risico's op ondermijning een kritisch punt bereiken. Dit verlangt ingrijpen. Op de volgende pagina's treft u het Amsterdamse programma tegen ondermijning aan, onder de titel 'de weerbare stad'. Wij zijn ervan overtuigd dat samenwerking tussen de gemeentelijke diensten, met de politie, het OM, de belastingdienst en tal van maatschappelijke partners, zoals het lokale bedrijfsleven, woningcorporaties en kennisinstellingen, noodzakelijk is om de groeiende dominantie van een parallelle criminele

economie terug te dringen en onze lokale samenleving te beschermen tegen de corrumperende en ondermijnende werking van crimineel geld.

1 Criminele oorzaken ondermijning

Criminele handel kan vele vormen aannemen. Het kan gaan om eenvoudige heling van gestolen sieraden tot ingenieuze internationale wapenhandel via brievenbusfirma's, tussenpersonen en meewerkende corrupte staten. Tot de criminele activiteiten die onze Amsterdamse samenleving het meeste bedreigen, rekenen wij drugshandel, mensenhandel en witwassen en fraude. Witwassen en fraude zijn een gevolg van criminele handel maar ook een criminele activiteit die legale beroepsgroepen (zoals de makelaardij, de advocatuur en het notariaat) kunnen ontwrichten en zijn daarmee een zelfstandige oorzaak van ondermijning.

1.1 Drugshandel

Hoewel niet bekend is hoeveel geld er precies om gaat in de drugshandel, is wel duidelijk dat er grote winsten worden gemaakt met de handel in drugs. Amsterdam speelt vooral een rol in de internationale cocaïnehandel: Amsterdamse (grote en kleine) criminelen zijn erbij betrokken, via de stad worden geld en cocaïne doorgesluisd enz. Van cocaïne is berekend dat een kilo gedroogde cocabladeren de producerende boer in Latijns-Amerika ongeveer €700,- euro oplevert. Als het vermalen tot cocaïnepoeder het continent verlaat is de kiloprijs tot €2.100,- euro opgelopen. Bij aankomst in Los Angeles bedraagt de prijs €16.900 euro per kilo om uiteindelijk op straat (versneden en wel) voor €108.000,- euro per kilo verkocht te worden.¹ Van deze spectaculaire prijsstijgingen profiteren Amsterdamse criminelen niet in de laatste plaats. Hoe veel geld er om gaat in het georganiseerde drugscircuit kan ook worden afgelezen aan de bedragen die Amsterdamse scholieren gemakkelijk kunnen verdienen met relatief kleine maar heel risicovolle diensten. €600,- tot €700,- euro wordt gemakkelijk neergeteld om een partij drugs naar een andere stad te vervoeren of in bewaring te nemen van een derde partij. Eenmaal actief worden veel van deze jongeren onder druk gezet om in de criminele netwerken te blijven. Bij het businessmodel voor cocaïnehandel hoort ook geweld: in 2017 en 2018 zijn er 8 liquidaties uitgevoerd in het criminele circuit en is er één zogenaamde vergismoord (Wittenburg) uitgevoerd. De enorme opbrengsten van cocaïnehandel slaan neer in de stad via fraude en witwassen en tegelijkertijd worden de veiligheid en de maatschappelijke verhoudingen er door aangetast. We hebben signalen dat drugsgeld 'verdwijnt' in vastgoed, horeca en detailhandel, maar tegelijkertijd is er nog onvoldoende kennis van de achterkant van het bedrijfsproces (bijvoorbeeld hoe de financiering loopt, met welke bedrijven en financiële instellingen wordt samengewerkt etc. Voor een effectieve aanpak is landelijke en internationale samenwerking nodig. Mede daarom

---

¹ (Kilmer en Reuter, 2009)

doen Pieter Tops en Jan Tromp in opdracht van de gemeente een onderzoek naar de financieringsstromen van drugs.

Behalve de maatregelen die hier als onderdeel van het programma 'De weerbare stad' worden voorgesteld, zal het college de komende maanden ook naar buiten treden met een meer omvangrijk programma 'drugs' (In bijlage 3 wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verschillende activiteiten zich tot elkaar verhouden). Dit richt zich op het tegengaan van het (verder) afglijden van kwetsbare jongeren in de drugshandel, op het versterken van wijken en groepen en netwerken in de strijd tegen drugshandel, en op gezondheidspreventie.

Tot slot is er het Regionaal Informatie en Expertise Centrum² (RIEC) aandacht voor de drugshandel. In het bijzonder voor het doorsnijden van de financiële stromen, de aanpak van moeilijk vervangbare personen in de criminele netwerken en de aanpak van jongeren die van kleine criminaliteit dreigen door te groeien naar grote handel en geweld. De bestrijding van drugshandel is mogelijk met de gelden uit het Ondermijningsfonds.

1.2 Mensenhandel

Mensenhandel is een zeer ernstig misdrijf met traumatische gevolgen voor de slachtoffers. In de kern gaat het over het ontmenselijken van kwetsbare mensen tot economische goederen. Het is onmogelijk te achterhalen hoeveel geld hiermee is gemoeid en in welke mate dat de financiële verhoudingen in de stad beïnvloedt. De aanwezigheid van mensen in Amsterdamse bedrijven, die in het slechtste geval als slaaf te werk zijn gesteld, beschouwen wij als morele ontwrichting die niet onbeantwoord kan blijven. Het kan gaan om seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting (bijvoorbeeld tewerkstelling in de drugshandel), gedwongen orgaanverwijdering, moderne slavernij en kinderen die als bedelaar worden ingezet. In de eerste betrouwbare landelijke schatting van het aantal slachtoffers door de Nationaal Rapporteur mensenhandel is sprake van 5.000 tot 7.500 slachtoffers jaarlijks³. Hiervan komt gemiddeld slechts een op de vijf slachtoffers (19%) bij het Landelijk Coördinatie Centrum tegen Mensenhandel (CoMensha) in beeld. De gemeente zet zich samen met RIEC partners zoals de politie, OM, Inspectie SZW, Belastingdienst en zorginstellingen, met gebruikmaking van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke, civiele en fiscale instrumenten, in om mensenhandel tegen te gaan. Eerder is ook een zorgcoördinator mensenhandel aangesteld, zijn medewerkers van gemeentelijke en zorginstellingen getraind in het herkennen van signalen en wordt onderzoek gedaan naar de aard en verschijningsvormen van seksuele uitbuiting (zie voor de lopende activiteiten bijlage 2, activiteiten B1-5).

---

² Het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) ondersteunt partners bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Met als doel samenwerking te stimuleren en de overheid en maatschappij weerbaarder te maken om zo ondermijning tegen te gaan.

³ (in 2014/2015)

1.3 Witwassen & fraude

Het aantal geschatte en geregistreerde misdrijven in Nederland met betrekking tot fraude was in 2004 81.691 en is gestegen naar 101.011 in 2014. Fraude onttrekt zich aan het zicht waardoor echt betrouwbare cijfers ontbreken. Het ontduiken van belastingen, CEO-fraude, het onrechtmatig ontvangen van zorggelden of het wegsluizen van tegoeden terwijl een faillissement de facto al een feit is, zijn voorbeelden van fraude. De witwaspercentages voor drugs en fraude zijn 80 procent.

Witwassen komt op veel verschillende manieren terug in de stad. De meest eenvoudige manier is bijvoorbeeld een auto of dure merkkleding te kopen met contant drugsgeld dat daardoor wordt witgewassen. Of er is de handelaar die tassen met buitenlands geld omwisselt bij een wisselkantoor waarna een geldkoerier dat geld op een bankrekening stort. Iets ingenieuzer is het als dat geld vervolgens via allerlei transacties van bank naar bank, en van land naar land wordt geboekt om de herkomst te verhullen. Opvallend is het gebruik van cryptocurrencies waarmee criminele winsten worden witgewassen. Er zijn ook talloze voorbeelden van slimme bedrijfsconstructies waarmee met een omweg zwart geld kan worden geïnvesteerd in sectoren zoals horeca, kleinschalige detailhandel, prostitutie en de transportsector. Daarnaast is de Amsterdamse vastgoedsector aantrekkelijk voor witwassers omdat deze dikwijls ondoorzichtig is en onduidelijk is hoe prijzen tot stand komen. Dat maakt het voor criminelen interessant om grote sommen geld te investeren, zonder in beeld te komen bij politie en justitie.

Op dit moment besteedt de gemeente al veel aandacht aan witwassen en fraude. Onder andere door bij gemeentelijke overeenkomsten betrokken partijen te toetsen. Verder wordt er in Europees (stedelijk) verband samengewerkt, participeert de gemeente in het RIEC-cluster witwassen en fraude en wordt integriteit van onder meer ondernemers getoetst (zie voor de lopende activiteiten in bijlage 2, C1-4).

2 De weerbare stad

Een parallelle, criminele economie is geen lokaal verschijnsel. Deze doet zich nationaal en internationaal voor en vergt ook samenwerking op alle niveaus. De ondermijning die er het gevolg van is doet zich echter wel in de eerste plaats lokaal voor. Bijvoorbeeld bij de aankoop van commercieel vastgoed, als er druk ontstaat op gemeentelijke medewerkers om bouwvergunningen af te geven, als het winkelaanbod in een straat plotseling homogeen wordt terwijl de winkels weinig klanten hebben of als er een toename is van geweld en liquidaties in het criminele circuit. Sinds een aantal jaren neemt de gemeente maatregelen om te voorkomen dat criminelen greep krijgen op de bovenwereld en onze samenleving ondermijnd raakt. In het nieuwe programma 'De Weerbare Stad' blijven deze maatregelen intact, ze worden wel waar nodig aangevuld en geïntensiveerd. Daarnaast wordt een aantal nieuwe, noodzakelijke maatregelen geïntroduceerd.

Het programma De weerbare stad kent drie doelstellingen:

1. Kennis verwerven: hoewel er bij de politie, in de wetenschap en bijvoorbeeld bij het RIEC sinds langere tijd informatie wordt verzameld over criminele geldstromen, waar deze neerslaan en welk effect dit heeft op de maatschappelijke stabiliteit, is de effectiviteit van maatregelen gebaat bij meer en precieze kennis: de aanpak van ondermijning vereist raffinement, daarvoor dient ook lokale kennis systematisch verzameld te worden.
2. Mentaliteit veranderen: de kwetsbaarheid voor crimineel geld, voor ondermijnende activiteiten, voor afpersing of corruptie is soms een gevolg van naïviteit, vaker van onoplettendheid en van laissez faire ('het zal wel niet zo'n vaart lopen'). Bij gemeenteamttenaren, ondernemers en Amsterdamse burgers moet er nieuw bewustzijn groeien voor de gevaren van ondermijning.
3. Grenzen stellen: om de criminele economie en criminele geldstromen te beteugelen en te voorkomen dat onze stedelijke instellingen en samenlevingsverbanden kunnen worden ontwricht moeten er harde en duidelijke grenzen zijn in wat wel en niet mag. Dit geldt zowel voor de regels van het economische verkeer, de vergunningen die de stad uitreikt, de controle op commercieel vastgoed, als de begrenzing van ons dagelijkse gedrag.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken kent het programma een aantal algemene maatregelen en een aantal maatregelen die specifiek gericht zijn op kwetsbare sectoren. In beginsel beschrijft dit programma gemeentelijke maatregelen ter bestrijding van ondermijning maar voor de maatregelen geldt dat ze samenwerking vergen op bijvoorbeeld regionaal niveau, in het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en op stedelijk niveau, in G4-verband. De driehoekspartners, OM en politie, zijn essentiële partners in de aanpak van ondermijning. Als ingezette maatregelen integrale of extra inzet verlangen wordt dit afgestemd in de Driehoek en Stuurgroep RIEC Ook met kennisinstellingen, het Financieel Expertise Centrum, de belastingdienst, banken en toezichthouders wordt de samenwerking geïntensiveerd. Het Rijk is ook een belangrijke partner en heeft extra geld (ondermijningsfonds) vrijgemaakt voor de aanpak van ondermijning in RIEC-verband. Verder werken we intensief samen met het Rijk bij het aanscherpen van wet- en regelgeving.

3 Algemene maatregelen

Het tegengaan van ondermijning vraagt om een lange adem en uithoudingsvermogen. Er zijn geen snelle oplossingen. De afgelopen jaren zijn al veel initiatieven gestart om ondermijning tegen te gaan. Een aantal van deze initiatieven worden in dit programma verder versterkt en verdiept. Om de doelstellingen te realiseren is er een set aan algemene en specifieke maatregelen ontworpen. De algemene maatregelen zien op het volgende en zijn een combinatie van 'nieuwe' en aangescherpte, al lopende initiatieven:

1. *Onderzoek: "Van wie is de stad?"*

De financierings- en eigendomsverhoudingen en het gebruik van het vastgoed in Amsterdam zijn niet goed inzichtelijk. De gemeente heeft slechts gefragmenteerd zicht op de markt, terwijl een betaalbare en beschikbare vastgoedmarkt essentieel is voor het leven, werken en ondernemen in Amsterdam. Dit onderzoek komt voort uit het coalitie-akkoord

2. *Onderzoek: "Weerbare buurt"*

In vervolg op het project *Weerbaarheid/winkeldiversiteit 19^e-eeuwse gordel* bezien we welke factoren een buurt weerbaar maken tegen ondermijning. De aanname is dat een bepaald homogeen aanbod of het ontbreken van bepaalde functies buurten kwetsbaar maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de uitstraling en functie van horecabedrijven en het winkelaanbod. Onderzoek moet inzichtelijk maken in welke wijken de kwetsbaarheden zitten en welke sociale en economische functies een buurt beter weerbaar maken tegen ondermijning.

3. *Ondermijningsbeelden*

In RIEC-verband worden ondermijningsbeelden per stadsdeel opgesteld. Dit begint met beelden over wat we nu zien aan fenomenen, de thema's en de elementen per gebied. Vervolgens worden deze beelden geprioriteerd via dataverzameling en sturing nader ingericht en geprioriteerd voor een aanpak in RIEC-verband.

4. *Versterken van de gemeentelijke informatiepositie*

Concrete risico's, signalen, trends en ontwikkelingen worden op verschillende plekken in de gemeentelijke organisatie verzameld. Om de dreiging van ondermijning te kunnen beoordelen is centrale informatievoorziening, het ontsluiten van data van verschillende gemeentediensten en transparantie van cijfers van groot belang. Inmiddels zijn OOV en OIS begonnen met het bouwen van een voorziening voor het (gemeentebreed) verzamelen van ondermijningsinformatie.

5. *Opleidingen en trainingen*

Er worden opleidingen en trainingen aan gemeenteamttenaren aangeboden om ondermijning beter te herkennen en adresseren. Bijvoorbeeld de straatmanagers, veiligheidscoördinatoren en aan 400 handhavers van THOR die voor de gemeente de ogen en oren zijn op straat. Hetzelfde geldt voor de handhavers bij wonen en bouw. Verder vergroten we het bewustzijn van bijvoorbeeld beleidsmedewerkers- en adviseurs. Door hen alert te maken vergroten we niet alleen de kans ondermijning op het spoor te komen maar het ook beter te voorkomen.

6. *Gesprekstuksfels*

In de afgelopen periode is al een aantal gesprekstuksfels georganiseerd over ondermijning, met o.a. ondernemers in het luxe segment detailhandel en externe experts. Ook de komende tijd zal met ondernemers uit specifieke sectoren, met betrokkenen van maatschappelijke instellingen en experts worden gesproken. Vooral samenwerking met het lokale bedrijfsleven en met financiële instellingen acht het college cruciaal.

7. *Ondermijningseffectrapportage*

Met een ondermijningseffectrapportage toetsen we nieuw ruimtelijk en sociaal beleid op ondermijningsrisico's. Deze rapportage maakt medewerkers bewust bij het opstellen van plannen van de (on)mogelijkheden tot ondermijning. Eventuele ondermijnende handelingen, signalen of ingezette acties komen via de ondermijningseffectrapportages naar voren.

8. *Integriteitsinstrumentarium*

De scherpe toepassing van de Beleidsregel integriteit en overeenkomsten (hierna: BIO), de wet Bibob en waar nodig de Van Traa bepalingen en het buiten behandeling stellen van aanvragen op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht, zorgen er voor dat signalen van ondermijning in een vroeg stadium worden ontdekt of als een integriteitsincident wordt ontdekt nadat een contract is aangegaan, de gemeente de betreffende partij alsnog kan weren. We gaan de screening verder aanscherpen en het instrumentarium voor de toetsing van integriteit zo nodig uitbreiden.

9. *Onderzoek "De financiële achterkant van Amsterdam"*

Pieter Tops en Jan Tromp voeren op dit moment een onderzoek uit naar 'de financiële achterkant' van Amsterdam. Het doel is het verkrijgen van inzicht in de drugsgeldstromen die in Amsterdam neerslaan.

10. *City Deal "Zicht op Ondermijning"*

Het landelijke project City Deal 'Zicht op Ondermijning' draait om twee thema's: vastgoed & geldstromen enerzijds en drugs anderzijds. In de afgelopen twee jaar is onderzoek gedaan naar vastgoed en geldstromen. Voor het onderzoek is gekeken naar stichtingen. Met behulp van nieuwe data science technieken is in samenwerking met vier grote banken een groot ondermijningsproject opgezet, die al deze stichtingen onderzoekt op criminele en niet transparantie geldstromen omtrent vastgoed die lopen via stichtingen en verenigingen. De gemeente wil het onderzoek graag uitbreiden naar drugs door de analyse van gebruikersgroepen, drugshandelaren, pleeglocaties, wijkenmerken die vatbaar zijn voor drugs, criminele carrières en verbanden met (investeringen in) vastgoed en geldstromen.

11. *Maatregelen mensenhandel*

Bij de bestaande integrale aanpak mensenhandel wordt de verbinding met de zorgketen versterkt. Ook wordt de effectiviteit en doorontwikkeling van de integrale (RIEC) aanpak in relatie tot de zorgketen onderzocht.

Daarnaast wordt er vanaf het vierde kwartaal van 2019 onderzoek gedaan naar de specifieke verschijningsvormen van mensenhandel in Amsterdam. Inmiddels is er een onderzoek naar seksuele uitbuiting gestart en wordt, onder coördinatie van het RIEC, nagegaan hoe we een betere informatiepositie kunnen krijgen rond arbeidsuitbuiting

12. *Onderzoek branches*

Om te weten waar we ons in beleid en handhaving het beste op kunnen richten, doen we onderzoek naar de mate waarin bepaalde dienstverleners en branches bijdragen aan

witwassen. Hier worden al onderzoeken voor uitgevoerd (goud en zilver branche) en deze worden uitgebreid.

13. *Toepassing DOR*

Het Digitaal Opkopers Register (DOR) is een belangrijk instrument dat kan worden ingezet om de integriteit van de opkopersbranches te bevorderen en witwassen en heling tegen te gaan. Controles leveren signalen op van ondermijnende activiteiten en geven de mogelijkheid 'achter de gevel' te kijken. Controles vinden nu voornamelijk plaats in de tweedehandsfietsenbranche. Controles naar aanleiding van een onderzoek bij goudwinkels leverden op dat het DOR daar niet goed werd gebruikt. Dit zorgde voor een aanzienlijk risico op heling. Onder het programma willen we het aantal DOR controles uitbreiden naar andere branches. Het DOR staat in verbinding met het 'Stophelingsysteem' van de politie.

14. *Scan ruimtelijk domein*

Al eerder is aangekondigd dat de interne risico's bij vastgoedtransacties, gronduitgifte en inkoop/aanbesteding in het ruimtelijk domein worden onderzocht onder leiding van het Bureau Integriteit. Hoewel dit het tegengaan van ondermijning niet rechtstreeks tot doel heeft houdt het wel nauw verband.

4 Sector specifieke maatregelen

4.1 Vastgoed

Bij vastgoed kunnen de risico's op ondermijning worden ingedeeld in de categorieën eigendom, financiering en exploitatie. Het gaat o.a. om overbewoning, huisjesmelkerij, illegale hotels, ABC-constructies en 'doorsluishuizen'. De afgelopen jaren zijn al initiatieven gestart om ondermijning in de Amsterdamse vastgoedsector tegen te gaan, zoals de hierboven genoemde City Deal Zicht op Ondermijning, de ontwikkeling van een dashboard met alle bouwvergunningaanvragen, de aanpak van criminele spookburgers en het covenant Doorzon (zie voor de lopende activiteiten bijlage 2, D1-4). Dit wordt nu verder aangevuld met onder andere:

15. *Data tooling*

Er wordt een instrument ontwikkeld om risicocasüistiek te onderkennen en analyses uit te voeren, waardoor handhaving en andere bestuurlijke instrumenten gericht kunnen worden ingezet bij overbewoning en woonfraude. Hiervoor worden basisregistraties (BRP, BAG, Kadaster etc.) bij elkaar gebracht zodat veranderingen van adres, eigenaar, pand, functie en/of andere relevante wijzingen snel worden geanalyseerd. Dit is de basis voor het maken van analyses die aangevuld worden met specifieke registraties die nodig zijn om vraagstukken over ondermijning te beantwoorden.

16. Referentiehuren

Ook de huursector kenmerkt zich, net als de vastgoedmarkt, door een gebrek aan transparantie. Samen met experts onderzoeken we een transparanter model waarbij huurders en verhuurders inzicht krijgen in maatstaven die zij als referentie kunnen gebruiken voor hun eigen huurprijs, het zogenaamde referentiehuren.

17. In-de-plaats-stellingen

Op grond van de wet kan een recht tot indeplaatsstelling ontstaan. Dit belemmert het zicht op de huurder/gebruiker en mogelijk ook het gebruik. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een huurder/exploitant van een horecazaak zijn inventaris/goodwill overdraagt aan een door hem zelf gekozen partij. Dit maakt het moeilijk om niet-integere partijen te weren. We onderzoeken hoe binnen het huidige stelsel een niet-integere partij beter geweerd kan worden en welke wijzigingen landelijk eventueel noodzakelijk zijn.

4.2 Horeca

De horecabranche kent een sterke groei. Recent onderzoek naar de financiering van de horeca laat zien dat 51% van de nieuw aangevraagde vergunningen voor horecabedrijven onderhands gefinancierd wordt. Vergunningen mogen niet worden geweigerd op grond van huurovereenkomsten. De herkomst van onderhands geleend geld is niet altijd duidelijk. Dit roept de vraag op wie de horeca in handen heeft. In deze branche levert dit een groot integriteitsrisico op. Meer onderzoek is gewenst naar de relaties tussen exploitant en financier. Uit een bestuurlijke rapportage kwam naar voren dat in de Amsterdamse hotelbranche verschillende misstanden plaatsvinden. De misstanden variëren van het overtreden van wet- en regelgeving, tot het te werk stellen van vreemdelingen en het toestaan van illegale prostitutie. De afgelopen jaren is een beweging ingezet om ondermijning in de Amsterdamse horeca aan te pakken. Het gaat om onder meer: de hotelstop, het uit de anonimiteit halen van de (buitenlandse) investeerder, het RIEC-cluster Malafide Horeca, regulering rondom VIP-tafels en samenwerking in het stedelijk kader Horeca (zie bijlage 2: activiteiten E1-5). Daarbij komen nu de volgende aanvullende maatregelen:

18. Vervolgonderzoek herkomst financieringen

Uit een eerste onderzoek naar de horecabranche volgt dat veel onderhandse leningen worden afgesloten waarbij de herkomst van het geld nauwelijks te herleiden is. Dat betekent dat er vervolgonderzoek nodig is naar de 'echte' eigenaren van de Amsterdamse horeca.

19. Stimuleren transparante financiering horeca

Het verstrekken van MKB-kredieten door banken is een belangrijk instrument om onderhandse niet-transparante leningen terug te dringen. We gaan hierover in gesprek met banken, de horecabranche en De Nederlandsche Bank.

20. Vergunningplicht hotelbranche

Gelet op de bestuurlijke rapportage over hotels, worden stappen gezet om de hotelbranche vergunningplichtig te maken. Dit betekent dat er een integriteitsscreening wordt uitgevoerd (aanwijzingsbevoegdheid Burgemeester in de APV).

4.3 Detailhandel

Vooraf in het centrum verdwijnt kleinschalig winkelaanbod ten gunste van grote ketens of bedrijven die nauwelijks binding hebben met het gebied en haar bewoners. Daarbij treden er soms vragen op over het verdienmodel, mede gelet op de vaak hoge huurprijzen. Onduidelijk is hoe deze bedrijven worden gefinancierd. In Amsterdam zijn er bijvoorbeeld concentraties van kapperszaken, groentewinkels, Nutella-shops en belwinkels waarbij er vraagtekens bestaan over de verdiencapaciteit. Een ander probleem is dat in het hogere segment van de Amsterdamse winkels cash wordt afgerekend met bedragen oplopend tot €10.000,- euro. De afgelopen jaren is gestart met de aanpak van ondermijning in de detailhandel. Zo heeft de burgemeester de bevoegdheid gekregen een vergunningplicht op te leggen bij ernstige ondermijningssignalen en is er een pilot preventieve aanpak ondermijning in de binnenstad gestart (zie bijlage 2: activiteiten F1-4). Daarbij stellen we nu de volgende aanvullende maatregelen voor:

21. *Terugdringen hoge contante betalingen*

Uit gezamenlijke controles door politie en belastingdienst in RIEC-verband bleken aangehouden shoppers niet te kunnen uitleggen hoe zij aan het geld voor gekochte luxegoederen kwamen. Aan de gesprekstafel in december 2018 tussen de Driehoek en ondernemers in het 'luxe segment' werd de gezamenlijke zorg uitgesproken over de herkomst en omvang van de cashbetalingen. In Nederland geldt een meldingsplicht voor cashbetalingen boven de €10.000,- euro (dat is veel hoger dan elders in Europa). Om cashbetalingen willen wij deze omlaag brengen tot €1.000 euro. Daarvoor vragen we aandacht bij het rijk.

22. *Vergunningplicht*

Sinds kort is er de bevoegdheid om bedrijven, branches en zelfs afgebakende gebieden vergunningplichtig te maken (met toepassing van de APV-bepaling). De komende tijd zullen de eerste bedrijven geselecteerd worden.

4.4 Taxi

De taximarkt kent veel signalen van ondermijning. Het kan daarbij gaan om drugs (gebruik, handel en bezit), witwassen, faillissementsfraude, fraude met verzekeringen en APK, kentekenvervalsing en illegale doorverkoop en- verhuur van vergunningen, chauffeurskaarten en accounts. Maar ook het simpele en soms op agressie wijze weigeren van een rit of klant (bijvoorbeeld vanwege zijn of haar geaardheid) is onwenselijk. Verder komen zwartwerken, wapenbezit en- handel, vervoeren en faciliteren van criminelen, belastingontduiking, heling en mensenhandel voor. De gemeente Amsterdam doet al veel om meer grip op de taxibranche te krijgen. Zo wordt er een nieuw plan

van aanpak Taxi opgesteld en worden er gesprekken gevoerd met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de straattaximarkt gevoerd (zie voor de lopende activiteiten bijlage 2, G1-7). Daarnaast volgen de volgende acties:

23. *Fenomeen Taxi*

De kennis over de exacte omvang van ondermijnende taxipraktijken en welke bedrijven en chauffeurs het meest vatbaar zijn, ontbreekt. Dit jaar wordt onderzoek gedaan naar de ondermijningsproblematiek (van geweldpleging tot faillissementsfraude) in de taxibranche.

24. *Acties handhaving taxi*

Het creëren van een gezond ondernemersklimaat waarin chauffeurs zich aan de geldende wet- en regelgeving houden is van groot belang. De overheid wil zichtbaar optreden en het signaal afgeven dat malafide taxiondernemers ongewenst zijn en aangepakt worden. De handhavingsbevoegdheden zijn verspreid over Rijk en gemeente. Diverse instanties voeren handhaving uit, waarvan ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport), politie, belastingdienst en gemeente de meest belangrijke zijn. De knelpunten zijn (te) weinig capaciteit en barrières in de gegevensuitwisseling. Dit bemoeilijkt de effectieve samenwerking en zet de onderlinge samenwerking op straat onder druk. We verbeteren dit met de ontwikkeling van een gezamenlijk dashboard, digitale handhaving, verbetering in informatie gestuurd werken, het ontwikkelen van gezamenlijke instructies/briefings, het voeren van een gezamenlijke planning/agenda en het opstellen van een convenant tussen Belastingdienst en ILT in RIEC-verband.

4.5 Prostitutie

De afgelopen jaren zagen we een verschuiving van de vergunde prostitutiebedrijven naar woningen en hotelkamers. Dit heeft te maken met de opkomst van internet en de onrust over de drukte op de Wallen. Meer sekswerkers gaan 'onder de radar' werken. Dit is onwenselijk omdat er minder toezicht is op de locaties en de sekswerkers kwetsbaarder zijn voor misstanden en uitbuiting. Anderzijds rijst de vraag of raamprostitutie nog van deze tijd is en in zijn huidige vorm houdbaar is. De gemeente Amsterdam heeft de afgelopen jaren een aantal activiteiten uitgevoerd die bijdragen aan een veilige prostitutiebranche. Zo is My Red Light geïnitieerd, is project 1012 uitgevoerd waarbij panden zijn opgekocht, worden ex-sekswerkers door de gemeente begeleid naar ander werk en is het programma Huisvesting Kwetsbare Groepen gestart (zie bijlage 2: activiteiten H1-5). Daarnaast zetten we in op:

25. *Webcrawler advertenties op sekssites*

Een stevige, integrale aanpak kan illegale prostitutie verstoren en zorgen voor meer zicht op de aard en omvang. Hiervoor wordt een 'webcrawler' ontwikkeld. Hiermee kunnen advertenties geanalyseerd worden en is de aard en omvang van het digitale prostitutieaanbod in Amsterdam meer inzichtelijk.

26. *Aanpak malafide woningbemiddelaars*

Er zijn woningbemiddelaars die illegale prostitutie faciliteren. Malafide woningbemiddelaars faciliteren illegale prostitutie door het ter beschikking stellen van panden. Hierop wordt een aanpak in RIEC-verband gestart.

5 Organisatie

5.1 Aansturing en organisatie van het programmateam

Het programma de weerbare stad is met input van een brede gemeentelijke vertegenwoordiging opgesteld, na raadpleging van een groot aantal externe experts, aangezien ondermijning zich niet beperkt tot het domein van de openbare orde en de veiligheid. Het is een gemeentebrede opgave. Ook is gesproken met de politie, het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst. De voortgang van het programma zal periodiek in de Driehoek en in RIEC-samenwerkingsverband worden besproken.

Burgemeester Halsema is de bestuurlijke opdrachtgever van het programma De weerbare stad. De Gemeentesecretaris (GS) is ambtelijk opdrachtgever. Het programma wordt aangestuurd door een programmamanager, die de dagelijkse leiding en de aansturing van een speciaal daartoe op te richten taskforce op zich neemt. Er wordt een klankbordgroep ingericht die periodiek adviseert over voortgang en bijstelling van de plannen. De groep bestaat uit nog aan te stellen vertegenwoordigers van de belangrijkste in- en externe partners, aangevuld met externe experts. De adviezen van de klankbordgroep worden ook gedeeld met het RIEC en de Driehoek. De programmamanager is onder andere verantwoordelijk voor de samenhang en de voortgang van de verschillende activiteiten. Het programma wordt ondersteund door een programmateam dat bestaat uit een programma-adviseur, een communicatieadviseur en een secretariaat. De programmamanager geeft leiding aan het programmateam. Bij elke activiteit in het programma staat welk organisatie-onderdeel het eerste aanspreekpunt is.

In de begroting wordt De weerbare stad ondergebracht bij programma 1. 'Veiligheid'.

- Versterken gemeentelijke informatiepositie via Veiligheidsinformatie Knooppunt Amsterdam (voor data scientist en uitvoering van diverse onderzoeken door externe partners / incidenteel 0,22 mln in 2019 en 2020)
- Voor Pilot Gebiedsgerichte Signalering en inrichten Loket (Project Niet Pluis), het aanpassen Signalen Informatiesystemen. (0,05 mln euro structureel)
- Extra Bibob medewerkers (0,22 mln euro vanaf 2021)

Voor een deel van het programma zijn echter aparte middelen nodig. Daartoe wordt een deel van de middelen die voor Veiligheid in het coalitieakkoord zijn opgenomen aangewend en wordt bij de voorjaarsnota voorgesteld om extra middelen beschikbaar te stellen. Onderstaande punten betreffen kosten die niet van deze middelen gedekt kunnen worden.

Ondermijning	Kosten	Kosten	Kosten	Kosten	Kosten
	2019	2020	2021	2022	2023
Programma aanpak	0,8	1,3	0,4	0,4	0,4
Wijken en buurten Stadsdelen	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5
Digitaal opkoopregister door BOA's	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3
	0,8	3,0	2,2	2,2	2,2

Lasten programma de weerbare stad

- Project City deal: landelijk Onderzoeksproject waar Amsterdam zich middels een convenant bij heeft aangesloten (zie bijlage 1 – 10). Het betreft hier (vooralsnog) een incidentele investering van 0,2 mln in 2019 en 2020.
- Data tooling: Veiligheidsinformatie Knooppunt Amsterdam. Doorontwikkeling van dashboards, ontwerp en bouw van een data tool. Het betreft een structurele investering van 0,2 mln voor licentie van software en inzet personeel.
- Gemeentelijke informatiepositie versterken: Pilot Gebiedsgerichte Signalering en inrichten Loket (Project Niet Pluis). Onder meer het inrichten van een meldpunt voor signalen van professionals, ondernemers en burger en de koppeling van opvolgcapaciteit. Hiervoor is 0,3 mln. incidenteel in 2019 en 2020 benodigd, waarvan 0,2 mln. structureel.
- Financieel specialist en ondermijningspecialist. 0,1 mln. incidenteel in 2019 en 0,2 mln. incidenteel in 2020.
- Onderzoek "Van wie is de stad" : onderzoek naar de verwevenheid van onder- en bovenwereld met name gericht op vastgoed. Het betreft hier 0,4 mln. incidenteel in 2020.
- Voor de gebiedsgerichte maatregelen: gemeentelijke informatiepositie versterken, opleidingen/trainingen, gesprekstafels, integriteitsinstrumentarium, aanpak malafide woningbemiddelaars, vergunningplicht, ondermijningsbeelden en signaleringsfunctie om ondermijning in wijken en buurten tegen te gaan is de rol van de stadsdelen onontbeerlijk. Hiervoor is een aanvullende investering in expertise en capaciteit binnen de stadsdelen nodig om tot de juiste maatregelen en gebiedsgerichte aanpak te komen. € 1,5 mln. structureel vanaf 2020.
- Het Digitaal Opkopers Register ("DOR"). Controles leveren signalen op van ondermijning en geven de mogelijkheid "achter de gevel te kijken". Voor de uitbreiding van de capaciteit van 0,5 fte naar 3,5 fte is €0,3 mln. Structureel opgenomen vanaf 2020.

5.3 Planning

Bronnen

Beknopt overzicht van algemene, openbare bronnen:

- **Bestrijding georganiseerde criminaliteit.** Brief van Minister van Veiligheid en Justitie 2017, 31 januari 2017.
- Boerman, F., Grapendaal, M., Nieuwenhuis, F. & Stoffers, E. (2017). **Dreigingsbeeld 2017.** Georganiseerde criminaliteit. Zoetermeer: Dienst IPOL.
- **De aanpak van ondermijning.** Door Regionale Informatie- en Expertisecentra en het Landelijk Informatie- en Expertisecentrum (2016) Inspectie Veiligheid en Justitie.
- Flying Money reader (2018) **Investigating illicit financial flows.** City of Amsterdam, University of Applied Sciences.
- Jérôme Lam, Ronald van der Wal & Nicolien Kop (2018). **Sluipend gif.** Een onderzoek naar
- Kilmer, B., Reuter, P. (2009) **'Prime numbers': Doped.** Foreign policy, November, pp.34-35.
- Mehlbaum, S., Schoenmakers, Y., Zanten, van, J., (2018) **Notoire straten.** Politie en wetenschap
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2018). **Slachtoffermonitor Mensenhandel 2013-2017.** Den Haag: Nationaal Rapporteur. ondermijnende criminaliteit. onderwereld verstrengeld raken. Amsterdam: Uitgeverij Balans.
- **Perspective on Drugs.** Wastewater analysis and drugs: a European multi-city study. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction.
- **Raadsbrief veiligheidscijfers 2018,** 11 februari 2019
- **Regionaal Veiligheidsplan 2019-2022.** Regio Amsterdam-Amstelland.
- Steen, M. van der, Schram, J., Chin-A-Fat, N. & Scherpenisse, J. (2016). **Ondermijning ondermijnd.** Hoe het rijk meer ruimte kan maken voor een (boven)lokale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Nederlandse School voor Openbaar Bestuur.
- Tops, P. & Tromp, J. (2017). **De achterkant van Nederland.** Hoe boven- en
- Trendbeeld politie (2018) **trends en ontwikkelingen in Eenheid Amsterdam.**
- Unger, B, Ferwerda, J. e.a. (2018). **Aard en omvang van criminele bestedingen.** Opdrachtgever: WODC
- **Winning in growth cities 2018/2019.** A Cushman & Wakefield Global Capital Markets Report.

Bijlage 1 – Overzicht maatregelen

NR.	Maatregelen	Coördinerend gemeentelijk cluster	Betrokken gemeentelijke clusters	Planning
1	Onderzoek "Van wie is de stad?"	GS / Programma Weerbare Stad	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie, Dienstverlening & Informatie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer	Start Q2 2019
2	Onderzoek: "Weerbare buurt"	Ruimte & Economie (Economische Zaken)	DB Stadsdelen, Bestuur & Organisatie	Q1 2020 eerste resultaten
3	Ondermijningsbeelden	DB Stadsdelen (RIEC)	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie	Q1-Q4 2019
4	Versterken gemeentelijke informatiepositie	Dienstverlening & Informatie (OiS)	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie, Dienstverlening & Informatie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer	Doorlopend
5	Opleidingen en trainingen voor gemeenteambtenaren	GS / Programma Weerbare Stad	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie, Dienstverlening & Informatie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer, Sociaal	Q3 2019 Ontwikkelen training / doorlopend
6	Gesprekstafels	GS / Programma Weerbare Stad	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie, Dienstverlening & Informatie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer, Sociaal	Doorlopend
7	Ondermijningseffect-rapportage	GS / Programma Weerbare Stad	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie, Dienstverlening & Informatie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer	Ontwikkelen Q3 2019
8	Inzet, verdere implementatie en uitbreiding integriteitsinstrumentarium.	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer	Doorlopend
9	Verkennde rapportage onderzoek Tops en Tromp "De financiële achterkant van	Bestuur & Organisatie		Q2 2019

	Amsterdam"			
10	City Deal "Zicht op Ondermijning"	Dienstverlening & Informatie	Bestuur & Organisatie	Vanaf Q3 2019
11	Maatregelen mensenhandel	Bestuur & Organisatie	Sociaal, DB Stadsdelen, Ruimte & Economie	Q4 2019
12	Onderzoek Branches	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, Dienstverlening & Informatie, DB Stadsdelen, Stadsbeheer	Doorlopend
13	Toepassing DOR	Stadsbeheer	Bestuur & Organisatie, DB Stadsdelen, Ruimte & Economie	Vanaf 2020
14	Scan ruimtelijk domein	Bestuur & Organisatie	Bestuur & Organisatie, DB Stadsdelen, Ruimte & Economie	Vanaf q1 2019
15	Data tooling	Dienstverlening & Informatie	Bestuur & Organisatie, Ruimte & Economie	Start Q1 2019 / doorlopend
16	Referentiehuren	Ruimte & Economie	Bestuur & Organisatie	Q3 2019
17	In-de-plaats-stellingen	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, DB Stadsdelen	Start Q1 2019 / doorlopend
18	Vervolgonderzoek herkomst financieringen	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, DB Stadsdelen	Q2-Q4 2019
19	Stimuleren transparante financiering horeca	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, DB Stadsdelen	Vanaf Q3 2019
20	Onderzoek vergunningplicht hotelbranche	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, DB Stadsdelen	Vanaf Q1 2019
21	Terugdringen hoge contante betalingen	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie	Vanaf Q1 2019
22	Vergunningplicht detailhandel	Bestuur & Organisatie	Ruimte & Economie, DB Stadsdelen	Start Q2 2019
23	Fenomeen Taxi	Ruimte & Economie	Bestuur & Organisatie	Q2 2019
24	Acties handhaving taxi	Ruimte & Economie	Bestuur & Organisatie, Stadsbeheer	Vanaf Q2 2019
25	Webcrawler advertenties op sekssites	Bestuur & Organisatie	Dienstverlening & Informatie, Sociaal	Q2 2019- doorlopend
26	Aanpak malafide woningbemiddelaars	Bestuur & Organisatie (RIEC)	Sociaal, DB Stadsdelen, Ruimte & Economie	Vanaf Q1 2019

Bijlage 2 – Overzicht lopende activiteiten

Thema		Bestaande activiteiten
A Drugshandel	A1	In RIEC-verband wordt een regionale aanpak van (de effecten van) drugshandel ingericht. Verdere versterking van de regionale samenwerking vindt plaats op het thema ondermijning.
	A2	De burgemeester kan op basis van onder andere de Opiumwet panden sluiten wanneer drugs wordt aangetroffen. We actualiseren momenteel het sluitingenbeleid.
	A3	Naast deze initiatieven gericht op ondermijning kent Amsterdam een effectief beleid gericht op 'harm reduction' bij bijvoorbeeld dance-events. Ook het coffeeshopstelsel waarbij de verkoop van softdrugs wordt gedoogd, heeft als achtergrond het beschermen van de gezondheid door het scheiden van soft- en harddrugs.
	A4	Daarnaast hebben de GGD en Jellinek een drugstestservice, waarbij mensen anoniem hun drugs kunnen laten testen.
B Menshandel	B1	In RIEC-verband werken we op casusniveau samen met onze partners (o.a. politie, OM, Inspectie SZW en Belastingdienst) en richten we ons op interventies met betrekking tot daders en facilitators.
	B2	We hebben een zorgcoördinator menshandel aangesteld en bieden specialistische zorg en opvang voor slachtoffers van menshandel.
	B3	We trainen medewerkers van de gemeente in het herkennen van signalen van menshandel in hun werk. Er is daarvoor een interne meldroute ingericht.
	B4	Samen met zorgaanbieders als Spirit en het Leger des Heils, en expertorganisaties als Fairwork werken we samen in de aanpak van uitbuiting van specifieke groepen als minderjarigen en (arbeids)migranten.
	B5	We voeren onderzoek uit naar de aard en verschijningsvormen van seksuele uitbuiting in de vergunde en onvergunde prostitutie.
C Witwassen & Fraude	C1	De gemeente participeert in het RIEC cluster witwassen en fraude.
	C2	In Europees verband zoekt de gemeente Amsterdam samenwerking met steden die ook problemen met witwassen en verdachte geldstromen hebben.
	C3	De gemeente is alert wanneer ondernemers die een bedrijf willen starten in Amsterdam relevante informatie weglaten in de vergunningaanvraag of op papier financieringsconstructies proberen te verhullen.
	C4	Amsterdam heeft in 2015 het integriteitsinstrument de Beleidsregel integriteit en overeenkomsten (BIO) vastgesteld, 2017 gemeentebreed van toepassing. Op grond daarvan toetst de gemeente betrokken bedrijven voordat de gemeente een overeenkomst aangaat. Het betreft niet alleen het aangaan van contracten maar het gaat ook over het ontbinden van contracten.

D Vastgoed	D1	Binnen de City Deal: Zicht op Ondermijning werken negen steden, politie OM en het Rijk samen aan de bestrijding van ondermijning. Het doel van de City Deal is om door middel van data-analyse inzicht te krijgen in patronen en kenmerken van ondermijnende criminaliteit. Amsterdam richt zich hierbij specifiek op mogelijke vastgoedfraude door malafide stichtingen en verenigingen.
	D2	De afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) heeft een dashboard 'bouw' ontwikkeld waarin alle bouwvergunningaanvragen zijn opgenomen. Het dashboard laat zien welke aanvragen extra aandacht vragen.
	D3	Het terugdringen van woonfraude: Denk aan, bijvoorbeeld met de aanpak Criminele Spookburgers. Deze aanpak heeft, met als doel om de anonimiteit van personen te doorbreken en de leefbaarheid in appartementencomplexen te verbeteren door de anonimiteit van personen te doorbreken. Toezichthouders van de Directie Wonen pakken signalen op van vakantieverhuur (illegale hotels), spookburgers, leegstand, verkeerde adressen, slechte woningkwaliteit en veelplegers.
	D4	Politie, justitie en de gemeente werken samen tegen ondermijnende criminaliteit. Partijen delen informatie zodat strafrechtelijk of bestuursrechtelijk kan worden gehandhaafd.
E Horeca	E1	Amsterdam heeft zich ten doel gesteld om de investeerder uit de anonimiteit te halen. Daartoe is onder meer een onderzoek gestart gericht op onderhandse leningen. In de gevallen van onderhandse leningen die gefinancierd zijn met geld uit het buitenland zijn strengere eisen gesteld. Het buitenbehandeling stellen van een niet-transparante aanvraag is een succesvol wapen.
	E2	Er is een Cluster Malafide Horeca binnen RIEC-verband. Het Cluster richt zicht met integrale handhavingscontroles en fenomeenanalyses op de aanpak van ondermijnende activiteiten in de horeca binnen de in Amsterdam-Amstelland.
	E3	In 2018 zijn regels vastgesteld voor horecazaken die VIP-tafels aanbieden. VIP-tafels zijn afgesloten ruimtes met privébediening in nachtclubs. De regels hebben, met als doel om incidenten rondom VIP-tafels en het gebruik van VIP-tafels ten behoeve van criminele activiteiten zo veel mogelijk te beperken.
	E4	Op dit moment werkt de directie Openbare Orde en Veiligheid (samen met Ruimte en Duurzaamheid en Economische Zaken) aan het stedelijk kader horeca. Dit betekent dat er één beleid komt voor alle horeca in Amsterdam.
	E5	De invoering van een hotelstop in een deel van de stad.
F Detailhandel	F1	Eind december 2018 heeft de gemeenteraad in Amsterdam de APV gewijzigd met een nieuwe aanwijzingsbevoegdheid voor de burgemeester. De burgemeester kan gebieden, straten, gebouwen of branches aan wijzen waarvoor een vergunningplicht gaat gelden als er sprake is van (signalen) van ondermijning
	F2	Amsterdam zet in op het versterken van winkelgebieden via onder meer de straatgerichte aanpak van winkeldiversiteit. Het gaat om een pilot preventieve aanpak ondermijning in de binnenstad, waarbij afspraken zijn gemaakt over het winkelaanbod met pandeigenaren en, ondernemers in een aantal (clusters van) winkelstraten.
	F3	Het aantal ATM's in winkels en in de gevels is de afgelopen tijd snel gegroeid. Op dit moment wordt er binnen de gemeente gekeken of op ruimtelijke gronden de wildgroei aan ATM's beperkt kan worden.

	F4	Inzake de BTM (Bitcon Teller Machine) (BTM) wordt onderzoek gedaan of een de BTM een vehikel is voor het witwassen van zwart geld. De resultaten uit van het onderzoek worden dit jaar verwacht.
G Taxi	G1	RIEC Er heeft een handhaving plus onderzoek plaatsgevonden uitgevoerd naar (faillissements-)fraude bij een aantal taxibedrijven dat is uitgevoerd door het RIEC. De onderzoeksresultaten worden in maart 2019 verwacht. De RIEC-werkgroep stelt rond deze tijd ook het In dezelfde periode wordt het plan van aanpak Taxi vast van de RIEC-werkgroep vastgesteld.
	G2	Het plan van aanpak Taxi van de Amsterdamse Driehoek wordt in mei 2019 opgeleverd.
	G3	Na de zomer presenteert het college de nieuwe taxi agenda. Onderdeel hiervan is het bonafide zijn van de branche. Op 21 maart wordt tijdens een sessie met diverse partners besproken welke maatregelen genomen gaan worden genomen.
	G4	Voor de zomer van 2019 wordt het handhavingsbeleid geactualiseerd.
	G5	Er zijn gesprekken met het ministerie van I&W over het belang van voorgestelde maatregelen voor de straattaximarkt in Amsterdam en de wettelijke kaders waarbinnen ze uitvoerbaar zijn. De rapportage wordt na de zomer opgeleverd.
	G6	De wethouder Verkeer voert gesprekken meten Uber. Daarin worden concrete en controleerbare afspraken gemaakt over verkeersveiligheid, transparantie en het delen van data, goed werkgeverschap en duurzaamheid. Deze gesprekken dienen te leiden tot meer grip op platforms op de bel-/bestelmarkt. De gesprekken zijn voor de zomer afgerond.
	G7	Op verschillende manieren draagt OIS bij aan de monitoring van de Amsterdamse taxibranche. Mystery guest onderzoek, imago-onderzoek en een taxipanel bieden inzicht in de ontwikkelingen.
H Prostitutie	H1	We werken nauw samen met de politie en overige partners om ondermijnende structuren binnen de branche op te sporen en tegen te gaan. Hierbij kan gedacht worden aan de aanpak van Zo pakken we malafide woningbemiddelaars aan en het controleren we van op illegale prostitutie in woningen. Deze aanpak wordt in 2019 gecontinueerd.
	H2	We voeren Er is casus-overleg binnen in RIEC-verband om signalen over misstanden binnen de prostitutiebranche eerder te signaleren en sneller te kunnen reageren op te vangen.
	H3	In 2017 is My Red Light gestart, een experimenteel raamprostitutiebedrijf door en voor sekswerkers.
	H4	Uittredende sekswerkers zijn in het Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen opgenomen.
	H5	De gemeente begeleidt Ex-sekswerkers kunnen door de gemeente worden geholpen in de begeleiding naar ander werk.

Bijlage 3 – Overzicht aanpak drugs

